

„Ченгене скеле“ има потенциал да стане част от световната съкровищница на ЮНЕСКО

Петък, 4 Септември 2026

„Ченгене скеле“ е модел от особено значение, който трябва да надскочи националните граници и да получи световно признание за начина, по който съхранява живото морско наследство. Това заяви д-р Ирена Тодорова, изпълнителен директор на Регионалния център за опазване на нематериалното културно наследство в Югоизточна Европа под егидата на ЮНЕСКО, при откриването на Международния форум „Морско наследство и рибарски традиции“ в Бургас.

Двудневното събитие събра учени, музейни специалисти, експерти и представители на местната власт от девет държави, които обмениха политики, практики и успешни модели за опазване на културното наследство, с особен фокус върху морските традиции.

„Всички се обединихме, независимо дали сме от България или от друга държава, че „Ченгене скеле“ е модел от особено значение, който трябва съвсем скоро да надскочи националните граници и да получи международно признание за начина, по който опазва наследството“, заяви д-р Ирена Тодорова.

Тя изрази надежда, че с общите усилия на местната общност, Община Бургас и партньорските институции може да се стигне и до вписване в световната съкровищница на ЮНЕСКО.

„Бургас демонстрира през последните години своята амбиция – с домакинството на Евровизия и с

кандидатурата за Европейска столица на културата. Надявам се градът да успее, с общите усилия на местните общности и институциите, да постигне и вписване в световната съкровищница на културните богатства, а именно ЮНЕСКО“, посочи д-р Тодорова.

По думите ѝ особено важен резултат от форума е активното включване на кметове, заместник-кметове и представители на местната власт от Южното Черноморие, които са получили ценна информация и практически насоки за съхраняването на наследството в своите общности. Тя открии Бургас като своеобразен лидер в този процес.

Д-р Тодорова благодари на Община Бургас за доверието и съвместната организация на събитието, както и на Фондация „Бургас 2032“, Регионалния исторически музей – Бургас, местните общности, учените и професионалистите от всички девет държави.

Специална благодарност тя отправи към представителите на Общото събрание на Регионалния център, експертите и фасилитаторите на ЮНЕСКО, директорите на музеи и представителите на националните комисии за ЮНЕСКО от държавите в Югоизточна Европа, които са подкрепили и уважили форума.

Вторият ден на събитието се проведе в двора на Етнографската експозиция на Регионалния исторически музей – Бургас и постави акцент върху живите традиции, местните общности и предаването на знанията между поколенията.

„Притежаваме уникален модел, който имаме самочувствието да представим на международно ниво – „Ченгене скеле“. Там има автентична рибарска общност, хора, които и днес практикуват този занаят и пазят натрупаните през поколенията знания и умения. Това е истинско живо богатство“, подчерта заместник-кметът по култура и вероизповедания Диана Саватева.

Тя посочи, че опазването на морското наследство е важна част от идентичността на Бургас и трайно присъства в политиките на Общината. Усилията са насочени не само към съхраняването на автентичното рибарско селище, но и към неговото развитие чрез Културно-туристически комплекс „Ченгене скеле“.

Съчетаването на жива рибарска общност, музейна експозиция, културни, социални и туристически дейности създава успешно работещ модел, който Бургас може уверено да представя на национално и международно ниво.

Диана Саватева определи форума и като успешен модел за културен туризъм, който привлича както специалисти в областта на нематериалното културно наследство, така и широк кръг посетители. Тя изрази увереност, че „Ченгене скеле“ ще бъде сред любимите места на гостите на големите международни събития, на които Бургас предстои да бъде домакин, включително Евровизия.

„За нас е чест, че Бургас е домакин на толкова престижно международно събитие“, заяви Саватева и поздрави участниците от името на кмета Димитър Николов и ръководството на Община Бургас.

За потенциала на рибарското селище говори и Руска Бояджиева, изпълнителен директор на Фондация „Бургас 2032“. Тя открии като особено ценна способността на местната рибарска общност да предава своите знания и практики от по-възрастните към младите поколения – основното условие едно наследство да остане живо, а не просто да бъде съхранено като музейна памет.

По думите ѝ Бургас, Общината и Регионалният исторически музей работят от десетилетия за опазването на нематериалното културно наследство. Сред успешните примери са инициативите, свързани с мартеницата и нестинаството, които днес са част от нематериалното културно наследство на ЮНЕСКО.

Руска Бояджиева определи работата с рибарската общност в „Ченгене скеле“ като нов модел, основан върху споделяната отговорност за управлението на наследството. Той включва не само неговото проучване и представяне, но и активното участие на хората, които са носители на живата памет, в определянето на нейното бъдеще.

Като част от този подход се проучват и местни рецепти, които се включват в менютата на ресторантите,

за да достигнат до повече хора и да съхранят характерния облик на местната общност.

Темата за живото културно наследство има важно място и в подготовката на кандидатурата на Бургас за Европейска столица на културата 2032. Участието на Фондация „Бургас 2032“ във форума е част от процеса по изграждане на капацитет и търсене на най-подходящия начин наследството и неговите истински носители да бъдат включени в концепцията на града.

Международният форум „Морско наследство и рибарски традиции“ се организира от Община Бургас, Регионалният център за опазване на нематериалното културно наследство в Югоизточна Европа под егидата на ЮНЕСКО, Фондация „Бургас 2032“ и Регионалният исторически музей – Бургас.

